

OPRØR

I NORDJYLLAND

En udstilling på Aalborg Historiske Museum

Opgaver for mellemtrinnet (4.-6. klasse)

Udstillingen starter i nutiden, og går længere og længere tilbage i tiden. Følg den orange streg i gulvet, og svar på opgaverne efterhånden som I kommer rundt.

1 Skifergas 2014-2015

Det franske firma Total borede efter skifergas ved Dybvad. Modstanderne protesterede, fordi de mente, at det ville forurene grundvandet.

- a Demonstranterne brugte tid på at lave protestskilte og slogans. Tegn selv et protestskilt og find på et godt slogan som handler om klima og miljø:

2 Naziborgen 1999-2001

Ejeren af huset i Nørresundby testamenterede huset til danske nazister. Naboerne i villakvarteret ville ikke finde sig i at være naboer til nazister.

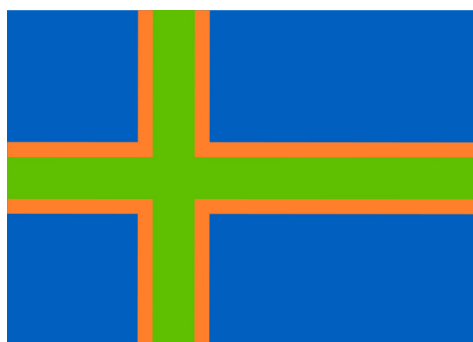
- a Hvorfor ville naboerne have nazisterne til at flytte?

- b Demonstranterne protesterede blandt andet ved at synge. Find sanghæftet og skriv titlen på en af sangene.

3 Frit Vendsyssel 1974-

Nordjyderne syntes ikke, at staten gjorde nok for Nordjylland, og at alt for meget bare skete ovre i København. De ville have bedre jobs, bedre muligheder for at få en uddannelse og bedre trafikforbindelser.

- a Her er flaget Vendelbrog – Frit Vendsyssels flag. Hvad symboliserer farverne på flaget?

4 Et nordjysk universitet 1974-

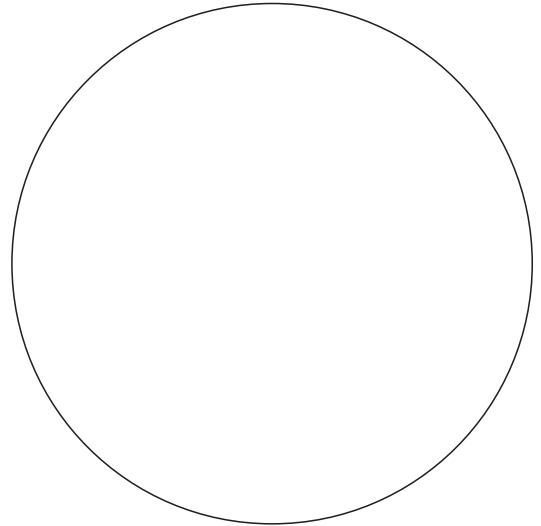
Oprørerne kæmpede for at få et universitet til Nordjylland, så man ikke skulle rejse til Aarhus eller København for at få en universitetsuddannelse.

- a På Aalborg Universitet arbejder man i grupper.
Hvilke fordele og ulemper synes du, der er ved gruppearbejde?

Fordele:

Ulemper:

- b I en af monterne ligger der nogle badges.
Tegn en badge for noget **du** tror på.

5 Besættelsen 1940-1945

Modstandsfolkene var vrede over, at tyskerne havde besat Danmark, og syntes ikke, at den danske regering skulle samarbejde med tyskerne.

- a Hvad var Alsang?

- b Hvorfor er Churchill Klubben blevet en af de mest kendte modstandsgrupper fra besættelsen?

- c Find våbencontaineren. Hvad har den været brugt til?

6 Arbejderbyen 1870-1940

Der var meget store forskelle på rig og fattig. Arbejderne kæmpede for at få lov til at bestemme mere, og for højere løn og bedre vilkår.

a Find denne fane. Forklar ordene og billederne på den.

b Find historien om Niels Kjeldgaard, der var arbejdsdreng på tobaksfabrikken.

Hvor mange penge fik arbejdsdrene i løn om ugen inden strejken?

Hvor meget mere fik de i løn efter strejken?

Tror du Niels selv fik lov til at beholde sin løn?

7 Grevens fejde 1533-1536

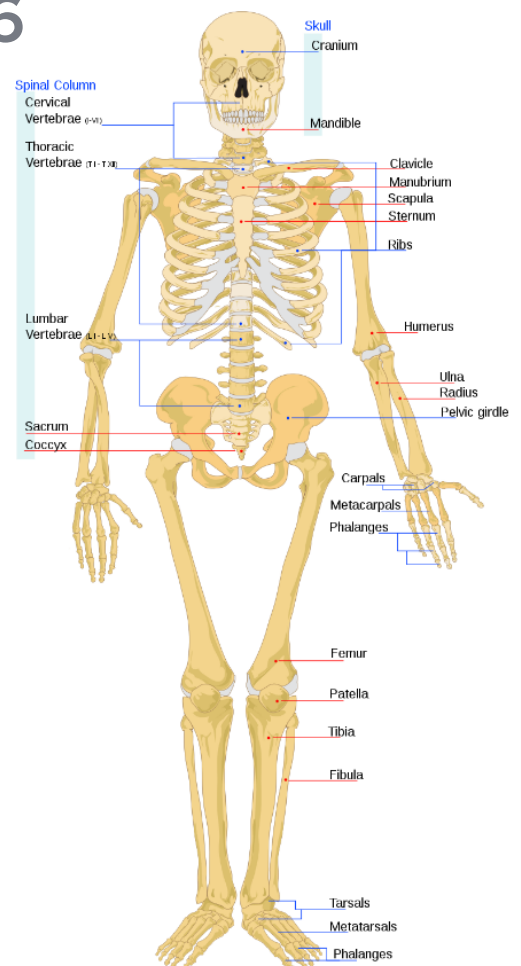
Grevens fejde var en borgerkrig i en tid, fordi der ingen konge var. Mange bønder og borgere holdt med Skipper Clement, der ville have den tidligere konge Christian d. 2. tilbage.

Deres modstandere var Hertug Christian, der i 1536 blev Kong Christian d.3. Han fik hjælp af adelen og af en lejevær med professionelle soldater, anført af Grev Rantzau.

a I Stormen på Aalborg 18. december 1534 var det grev Rantzaus hær, der sejrede.

Hvor mange oprørere blev dræbt?

b Find skelet nr. 11. Tegn nogle af skaderne på tegningen af skelettet.

8 Slaget ved Skt. Jørgensbjerg 1441

Der havde været et bondeoprør, hvor bønderne havde plyndret og ødelagt nogle herregårde. Kong Christoffer overtalte nogle af bønderne til at holde med at slås og tage hjem. Så undgik de straf. Derefter han og hans hær angreb og overvandt de sidste oprørere i slaget ved Sankt Jørgensbjerg.

- Se på sværdene i udstillingen. Er det enhåndssværd eller tohåndssværd? Tegn dit eget sværd og skriv en indskrift på det.
- Hvilke forskelle var der på bøndernes og kongens våben?
- Hvordan blev de overlevende bønder straffet? Snak om hvorfor taberne mon blev straffet så hårdt.

9 Tidslinje

Hele udstillingen er en tidslinje, hvor vi starter i nutiden og bevæger os tilbage i tiden.

Udfyld tidslinjen med oprørene fra udstillingen på den ene side.

Sæt følgende punkter på den anden side af tidslinjen.

Jellingestenen ca. 980

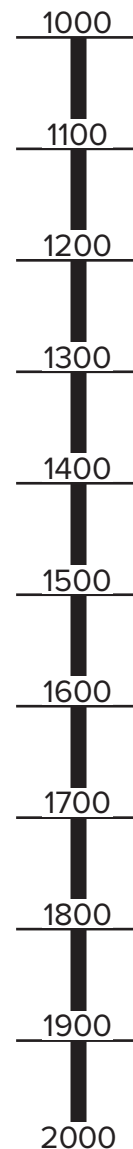
Columbus 1492

Reformationen 1536

Grundloven 1849

Augustoprøret og Jødeaktionen 1943

Berlinmurens fald 1989

10 Oprørsgenstande

Find en genstand ved hvert oprør, som du synes er flot, spændende eller fortæller en god historie.

OPRØR I NORDJYLLAND 	Genstand fra oprøret Skriv navnet på genstanden og nogle stikord til, hvorfor du har valgt den. Tegn eller fotografer den.
Skifergas 	
Naziborgen 	
Frit Vendsyssel 	
Universitet 	
Modstandsbevægelsen 	
Arbejderbevægelsen 	
Grevens fejde